

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-VO

DE LAGE LANDEN

School : NTC-VO De Lage Landen
Plaats : Athene, Griekenland
BRIN-nummer : 28VH

Datum schoolbezoek : 21 november 2015
Datum vaststelling : 11 februari 2016

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Kwaliteitsprofiel 7
3	Beschouwing 11
4	Vervolg van het toezicht 15

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs bezocht Vereniging Nederlandse Taal en Cultuur De Lage Landen, ntc-voortgezet onderwijs in Athene in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Uw school heeft naast de schoolgids (werkmodel 2015-2016) en het schoolplan (2013-2017) het activiteitenverslag 2014-2015 ingestuurd.

De inspectie heeft de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd en de inspectie tijdens het bezoek heeft ingezien, waaronder overzichten van de resultaten van de leerlingen;
- Schoolbezoek, waarbij in vo-1 de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal;
- Gesprekken met de directie over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met het bestuur, leraren en ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met het bestuur, de directeur en de leerkrachten.

Tevens heeft de inspectie de ambassade bezocht.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de

toegevoegde indicatoren betrokken. In de rapporten vanaf schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte ntc-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 Kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	1	2	3	4	5
1.1 * De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht. .					•
1.2 * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de opleiding.			•		

Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.

	1	2	3	4
2.1 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de onderbouw voldoen aan de kerndoelen				•
2.3 De school met taalzwakke leerlingen heeft een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 3: De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

	1	2	3	4
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			•	
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.			•	
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.				•

Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.

	1	2	3	4
4.1 Ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			•	
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken

	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				•
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.				•

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

	1	2	3	4
6.1 De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.				•
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				•
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.				•

Kwaliteitsaspect 7: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen			•	

Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.3 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitsaspect 9: De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6 De school waarborgt de kwaliteit van de examens en van andere toetsinstrumenten.			•	
9.7 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Naleving		
	ja	nee
N1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N2b In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima.	•	

3 Beschouwing

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op ntc-school De Lage Landen van de Vereniging Nederlandse Taal en Cultuur in Athene en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

De Lage Landen is een school voor primair en voortgezet onderwijs in de Nederlandse taal en cultuur. Het leerlingenaantal loopt terug. Drie jaar geleden waren er nog 85 leerlingen, dit schooljaar volgen 49 leerlingen onderwijs, waarvan 6 in het voortgezet onderwijs. Tot juli 2014 bestond de school al bijna 25 jaar als Stichting Nederlands Onderwijs Athene Centrum, vanaf juli 2014 is De Lage Landen een vereniging naar Grieks recht en heeft de school een wettelijke basis. Naast de Lage Landen is er nog een ntc-school in Athene met locaties in twee buitenwijken. Beide scholen werken veel samen maar hebben ieder een eigen bestuur.

De meeste leerlingen komen uit een 'gemengd' gezin met één Nederlandstalige en één Griekstalige ouder. De school heeft geen R1-leerlingen (zelfde niveau als leeftijdsgenoten in Nederland), alleen R2- (maximale achterstand van 2 jaar in vergelijking met leeftijdsgenoten in Nederland) en R3- leerlingen (leren Nederlands als tweede taal). Beide groepen zijn ongeveer even groot.

Alle lessen vinden plaats op zaterdagochtend van 9.00 tot 12.00 of van 10.00 tot 13.00 in een Griekse basisschool. Het team bestaat uit zes bevoegde leerkrachten, waarvan één leerkracht lesgeeft in het voortgezet onderwijs. Het team is stabiel en de huidige directeur geeft al lange tijd leiding aan het team. Zij geeft zelf ook les en heeft een vaste vervanger voor de maandelijkse bestuursvergadering, die ook op zaterdagochtend plaatsvindt. De leerkracht voortgezet onderwijs geeft ook les op de beide locaties van de andere ntc-school in Athene. Het bestuur heeft zes leden en is, op één lid na, vorig schooljaar geheel vernieuwd.

Dit rapport gaat over het voortgezet onderwijs op De Lage Landen, over het primair onderwijs verschijnt een apart rapport.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen

Nadat in mei 2013 duidelijk werd dat de subsidie voor scholen die NTC-onderwijs aanbieden zou stoppen per 1 januari 2014, heeft het bestuur maatregelen genomen om de toekomst van de school te garanderen. Het schoolgeld is verhoogd, het aantal uren voor leerkrachten is verminderd door de aparte ochtend- en middaglessen te comprimeren in vier lessen per ochtend, er is gekort op salarissen en er is hard gewerkt aan een wettelijke status in Griekenland.

Met de tijdelijke subsidie is het net mogelijk de school op een kwalitatief verantwoorde manier voort te laten bestaan.

Door de crisis in Griekenland is het niet mogelijk de ouderbijdrage verder te verhogen. Er zijn nu al ouders die moeten afhaken vanwege de financiën.

De hoogste prioriteit van het bestuur ligt bij de continuïteit van de school. Dit schooljaar zoekt zij, samen met de andere ntc-school, actief naar meerdere mogelijkheden om de school rendabel te maken zonder subsidie, onder andere

door sponsoring van Nederlandse bedrijven. Zij zoekt hiervoor steun bij de Nederlandse ambassade.

Algemeen beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op De Lage Landen als ruim voldoende. Ondanks de bezuinigingen, de crisis in Griekenland, een achterliggende periode waarin directeur, team en bestuur minder goed samenwerkten en de vele wisselingen in het bestuur, heeft de school de kwaliteit van het onderwijs vast weten te houden en op een aantal onderdelen verbeterd. De inzet van het team is hierin cruciaal geweest.

Met name het samenvoegen van de ochtend- en de middaggroepen en de toename van het aantal R3-leerlingen, heeft een groot beroep gedaan op de deskundigheid van leerkrachten om te differentiëren. Hierin laat het team schoolbreed een goede kwaliteit zien.

De kwaliteit van het onderwijs is op alle onderzochte gebieden van voldoende of goed niveau.

Naast de differentiatie zijn uitgesproken sterke punten: het aanbod, de taakgerichte werksfeer en de actieve betrokkenheid van de leerlingen.

De afgelopen jaren is door het bestuur veel energie gestoken in het verkrijgen van een wettelijke status. Mede hierdoor en door de vele wisselingen in het bestuur liggen er met name in de kwaliteitszorg nog verbeterpunten voor de school.

Gezien het kwaliteitsprofiel valt de school onder de reguliere toezichtsystematiek van de inspectie. Dit betekent dat de inspectie de school in principe over vier jaar weer bezoekt met een kwaliteitsonderzoek.

Toelichting

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt de examenresultaten en opbrengsten op basis van een goede doorstroom en geringe vertraging gedurende de schoolloopbaan.

Voor de doorstroom geldt dat deze van voldoende niveau is. De school heeft een aanbod voor de eerste drie leerjaren van het voortgezet onderwijs voor R2 en R3 leerlingen. Leerlingen volgen het basisonderwijs tot en met het niveau van groep 7 en stromen daarna door naar het voortgezet onderwijs waar zij gericht toewerken naar een Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNAvT) op verschillende niveaus of het staatsexamen NT2. De afgelopen vier jaren heeft de meerderheid van de leerlingen, die het examen heeft gedaan, het beoogde certificaat gehaald. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat het elk jaar om geringe aantallen leerlingen gaat. De eindexamenresultaten beoordeelt de inspectie niet, aangezien het voortgezet onderwijs tot en met het niveau van de derde klas gegeven wordt.

Onderwijspraktijk

Het leerstofaanbod in de onderbouw voldoet aan de eisen van de examens waar naar toe gewerkt wordt. De leerkracht is continu op zoek naar het best passende aanbod voor de leerlingenpopulatie inclusief uitdagende materialen en verwerkingsopdrachten. De school kan beschikken over verschillende leermiddelen, ook specifiek voor R3-groepen.

De school heeft voldoende onderwijstijd gepland, als huiswerk en cultuuractiviteiten meegerekend worden. Verzuim van leerlingen komt regelmatig voor, vooral bij de oudere leerlingen. De school heeft een absentiebeleid en zoekt in overleg met de ouders steeds naar de best passende oplossing. Bij onverwachte lesuitval kan de school een beroep doen op een vaste invalkracht, die lang als leerkracht op de school gewerkt heeft.

De uitleg is duidelijk en in de kleine groepen heerst een prettig werkklimaat. De lessen zijn goed voorbereid en verlopen gestructureerd.

De meeste leerlingen zijn actief betrokken en worden aangezet tot nadenken en reflecteren. De leerkracht realiseert een zeer taakgerichte werksfeer. Dit is ook noodzakelijk door de combinatiegroepen (twee van de drie lessen), de mix van R2 en R3 leerlingen en het tempo waarin de leerstof gepland en gegeven wordt. Met name het samenvoegen van de ochtend- en de middaggroepen en de toename van het aantal R3-leerlingen, heeft een groot beroep gedaan op de deskundigheid van de leerkracht om te differentiëren. De inspectie heeft de afstemming van de leerinhouden, instructie en verwerking op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen, als goed beoordeeld.

Met methodegebonden toetsen en opdrachten volgt en analyseert de leerkracht de ontwikkeling van elke leerling. Aangezien de leerlingen heel gericht naar een certificaat toe werken, voert de school geen gestandaardiseerde externe toets in, ook gezien de kosten en de geringe meerwaarde. Het primaire proces van leren en lesgeven is nauw verweven met de zorg die leerlingen individueel nodig hebben. De lijnen tussen de ouders en de leerkrachten zijn kort. De communicatie vanuit school verloopt vlot en goed.

De groep ouders, die de inspectie gesproken heeft, voelt zich betrokken bij de school, bij het onderwijs aan hun kind(eren) en is tevreden over De Lage Landen.

Kwaliteitszorg

De afgelopen jaren vroegen de bezuinigingen op het NTC-onderwijs en het verkrijgen van de wettelijke status veel aandacht van het bestuur. Daarnaast vonden er meerdere wisselingen plaats binnen het bestuur. Bovendien is er veel zorg over de toekomst van de school door het teruglopend aantal leerlingen, de onzekere financiële situatie en het toenemend aantal R3-leerlingen.

Dit betekent dat het bestuur veel in de voorwaardelijke sfeer actief is en daardoor minder toegekomen is aan het onderhouden van de cyclus van kwaliteitszorg.

In de cyclus van kwaliteitszorg is één van de onderzochte indicatoren als onvoldoende beoordeeld. Het bestuur evalueert het onderwijsleerproces de laatste jaren onvoldoende. In tegenstelling tot het primair onderwijs heeft het bestuur in het voortgezet onderwijs wel voldoende zicht op de resultaten van het onderwijs op schoolniveau aangezien zij jaarlijks de examenresultaten bespreekt en evalueert.

De school heeft goed inzicht in de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie en is steeds op zoek naar het best passende onderwijs voor haar divers samengestelde groep leerlingen. De Lage Landen werkt ook planmatig aan verbeteractiviteiten. Het team kan nog meer meegenomen worden in het bepalen en uitvoeren van de verbeteractiviteiten.

Over het borgen van de kwaliteit van het onderwijs zijn afspraken gemaakt. Deze afspraken worden ook regelmatig getoetst, zoals bijvoorbeeld gedifferentieerd werken of het toetsen. In de leerkrachtenbijeenkomsten is deskundigheidsbevordering een terugkerend thema. Recent vond de regiobijeenkomst van alle Griekse ntc-scholen in Athene plaats. Alle leerkrachten namen hieraan deel. Ook is het streven dat jaarlijks één of meer leerkrachten de scholing van stichting NOB volgen.

De school verantwoordt zich schriftelijk aan ouders en andere belanghebbenden via de website, de maandelijkse nieuwsbrieven en de schoolgids.

4 Vervolg van het toezicht

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.

